

והכל גנוזים בה, ואחר כך יוצאים ממנה. גם כאן נח איש צדיק לא הוציא תולדות לפרות בעולם עד שנכנס בתבה, והתפנסו הכל בה והיו גנוזים בה, ואחר כך יצאו ממנה לפרות בעולם ולהתקיים בארץ. ואלמלא שיצאו מתוך התבה, לא התקיימו בעולם. והכל כמו שלמעלה - מתוך תבה יוצאים למעלה, מתוך תבה יוצאים למטה, זה כמו זה. [מתוך] וכאן התקיים העולם ולא מקדם לזה, שמשום כך כתוב ונוזלים מתוך בארץ, וכתוב ויולד נח שלשה בנים.

והשחת הארץ לפני האלהים. אמר רבי יהודה, כיון שכתוב ותשחת הארץ, למה לפני האלהים? אלא כיון שעשו חטאיהם בגלוי לעיני הכל, אז כתוב לפני האלהים.

רבי יוסי אמר, אני אמרתי הפוך. ותשחת הארץ לפני האלהים - בהתחלה לפני האלהים, שלא היו עושים בגלוי. לפני האלהים עשו ולא לפני בני אדם. ולבסוף עשו בגלוי. זהו שכתוב ותמלא הארץ חמס, שלא היה מקום בכל הארץ שלא היה בגלוי, ובגלל כך אמר הפסוק בשני גוונים.

אֵלֶּה תולדות נח - רבי אבא אמר, מיום שעבר אדם על מצות רבוננו, כל בני האדם שנולדו אחר כך נקראו בני האדם. ולא לשבח נקראו כך, אלא כמו שאמר בנו של אותו שעבר על מצות רבוננו. כיון שבא נח, נקראו בני העולם על שם נח. תולדת נח לשבח. שהעמידם בעולם. ולא תולדות אדם שהעבירם מהעולם וגרם מות לכלם.

בה. ולבתר מינה נפקין. אוף הקא נח איש צדיק לא אפיק תולדות למפרי בעלמא עד דעאל לתיבה ואתפנש פלא בה והווי גניזין בה. ולבתר מנה נפקו למפרי בעלמא ולא תקיימא בארעא. ואלמלא הנפקו מגו תיבה לא אתקיימו בעלמא. וכלא כגוונא דלעילא. מגו תיבה נפקי לעילא. מגו תיבה נפקי לתתא. דא כגוונא דא. (בגו) והקא אתקיים עלמא ולא מקדמת דנא. דבגניי כף כתיב ונוזלים מתוך בארץ. וכתוב ויולד נח שלשה בנים (אמר רבי יהודה וכו' ככתוב ברך סב א) :

ותשחת הארץ לפני האלהים. אמר רבי יהודה כיון דכתיב ותשחת הארץ אמאי לפני האלהים. אלא כיון דעבדו חוביהון באתגליא לעיניהון דכלא כדין לפני האלהים כתיב.

רבי יוסי אמר אנה אפכא אמרית. ותשחת הארץ לפני האלהים. בקדמיתא לפני האלהים דלא הווי עבדי באתגלייא. לפני האלהים עבדו ולא לפני בני נשא. ולבסוף עבדו באתגליא הדא הוא דכתיב ותמלא הארץ חמס. דלא הוה אתר בכל ארעא דלא הוה באתגליא. ובגין כך בתרי גווני אמר קרא.

אֵלֶּה תולדות נח. רבי אבא אמר מיומא דעבר אדם על פקודא דמריה כל בני עלמא דאתילידו לבתר אקרון בני האדם. ולא לשבחא אקרון הכי. אלא כמאן דאמר בנוי דהווא דעבר על פקודא דמריה. כיון דאתא נח, אקרון בני עלמא על שמיה דנח. תולדות נח לשבחא. דקאים לון בעלמא. ולא תולדות אדם דאעבר לון מעלמא וגרים מותא לכלהו.